

Santiago 3:13-18

ANG KAALAM HALIN SA BABAW...

- 1ST – SIN-O ANG MAALAM... VS. 13
 - 1ST – Sin-o ang Maalam...
 - Ang sugo parti sa kaalam...
 - Si Santiago nagsugod sang sini nga bahin parti sa pagpangayo sang kaalam– **Santiago 1:5**
 - Kon may ara sa inyo kulang sang kaalam- indi ina pamangkot kundi nagasugid siya...
 - Kay wala kita sang kaalam-dapat mamangkot/mangayo sa Dios sini...
 - Kag kon maghimo kita sang kabubut-on sang Dios- ihatag ini sa aton!
 - Sin-o ang maalam...
 - May ara bala sa inyo nga maalam kag makaintiendi?
 - Ari ginpamangkot kita- sin-o ang maalam kag nakaintiendi sa inyo...
 - Maalam – ang isa nga may kaalam...
 - Pagintiendi- diri lang sa NT- nagahambal parti sa mga sagad...
 - Ang mga nagpangayo sa Dios sang kaalam sila ang mga maalam...
 - Sila ang mga sagad-sila may kaalam sa mga butang nga iya sang Dios!
 - Ang sagad...
 - Kon sagad kita buot silingon nagakalipay kita sa mga pagtilaw-magsunod sa Sugo...
 - May bunga nga nagapakita sang Pagtuo- kag naga bantay sang aton Pulong...
 - Pero permi- ang aton nabal-an matuod pero indi naton nahimo!
 - Kon ang mga tawo ginahatagan pagsulundan- ginhatagan sang kaalam...
 - Ang sabat permi wala pa gani nahatag ang bug-os nga pagsulundan- kabalo na kuno sila!
 - Nabal-an na nila kag daw sagad na sila...
 - Pero makatilingala nga sabat kay kon kabalo na sila...
 - Ngaa wala nila nahimo ang dapat- ang ila kaalam kulang pa!
 - 2ND – Nagapakita sang kaalam...
 - Amo ini ang paghangkat...
 - Ipakita niya nga maalam kag makaintiendi siya paagi sa maayo nga pagkabuhi nga may pagpaubos.
 - Ipakita – ang sugo sa bisan kay sin-o nga nagahambal nga may kaalam...
 - Ipakita- paagi sa maayo nga buhat- ang ila pamatasan...
 - Pamatasan – makita sa maayo nga Pulong-makita sa maayo nga tagipusoon– **Santiago 3:2**
 - Indi lang sa Pulong – ang isa nga maalam dapat mapakita sa ila mga buhat!
 - Ang pamatuod maintiendihan – nakasandig ini sa maayo nga bunga – **Santiago 2:20**
 - Ang Ebindensya...
 - Sila nga duha – ang maayong buhat kag Pulong nagapakita nga kita maalam!
 - Ang tawo nga nagahambal nga kabalo kon ano ang kabuhi...
 - Pero nagakabuhi nga wala sang maayo gna pulong kag indi maayo nga buhat...
 - Wala sila nagasugid sang matuod- ano man ang ila nahambal!
 - Pero kon maalam kita- buot silingon wala kita kaintiendi kon ano ang kabuhi...
 - May pagpaubos kita kay Jesus kay Siya nagahatag sa aton sang kaalam...
 - Ang resulta nga ang aton kabuhi puno sang maayo nga Pulong kag maayo nga buhat!
 - 3RD – Ano ang kaalam...
 - May 2 ka ginhalinan sang kaalam- halin sa babaw kag indi halin sa babaw...
 - Ang kaalam nga indi halin sa Pulong sang Dios -indi halin sa babaw!
 - Kay duha ka lista nga matan-aw ang aton kabuhi...

- Ipakita kon nga kaalam ang aton nasunod- masabat ini kon tuod nga maalam kita!
- 2ND – DUTAN-ON NGA KAALAM ... vs. 14-16
 - o 1st – May 3 ka ihimplo... vs. 14
 - Kon may kahisa...
 - Pero kon (kay) may kahisa kamo...
 - Kahisa- ka 2 nasulat sa NT- diri kag sa - **Santiago 3:11**
 - Gingamit sa pagkompara sang Pulong sa mapait nga tubig- ang mapait nga Pulong!
 - Kahisa- nagabukal nga daw sa mainit nga makapaso nga tubig!
 - Nagakahisa kita kag nagaguwa ang aton mapait nga mga pulong...
 - Tungod kay may hinanakit- wala kita nagapinsar sang resulta sang aton mga Pulong...
 - Kon nagabukal kita kag mapait ang mga Pulong-nagapakita nga indi kita maalam!
 - Maiyaiyahon nga handom...
 - Maiyaiyahon nga handom sa tagipusoon...
 - Maiyaiyahon nga handom – ang kaugalingon gusto mapalipay...
 - Gingamit ini nga pulong ni Aristotle sa pagpakilala sang mga nagapadalagan sa politiko!
 - Mag-abot na ang pagboto-ang mga politiko ginapanami ang pagpakilala sa kaugalingon!
 - Damo nga mga parada sa dalan- damo napilit nga mga maayo nila nga hinimuan...
 - Indi sa pagbulig sa iban kundi sa maiyaiyahon nga handom sa pagpungko sa posisyon...
 - Ang ini nga maiyaiyahon nga handom naga resulta sa pagbahin bahin kag pag-away!
 - Kon ang aton nakabalakahan ang aton lang kaugalingon...
 - Handa sa paghimo bisan ano para makuha ang gusto...
 - Kon wala nagakabalaka kon sin-o pamahamak-ang buhat gapakita nga indi kita maaalam!
 - Pagpabugal...
 - Indi kamo magpabugal *nga maalam kamo*, kay nagabinutig kamo kontra sa kamatuoran...
 - Ano ang kamatuoran- ang aton pulong kag buhat nagapakita kon sin-o kita...
 - Kon magpabugal nga maalam kita-pero ang aton Pulong kag buhat indi nagsanto...
 - Nagabutig kita kag ginatago ang kamatuoran!
 - Madamo ang mga nagahambal parti sa pagkatawo sang isa ka tinuga...
 - Ang kaalam sang kalibutan nagalalis nga wala sala kon liwaton nimo ang imo pagkatawo...
 - Pagusto lang kon diin ka malipay- pagustohan kon babayi ukon lalaki ka subong!
 - **Hukom 21:25** - “Sang sadto nga tion, wala sing hari sa Israel, gani nagapagusto lang ang tagsa-tagsa kon ano ang iya luyag himuon.”
 - Ang kaalam sang sini nga kalibutan nagatago sang kamatuoran...
 - Indi sila gusto nga manabat sa nagtuga sa ila- gani ginapanginwala nila ang gintuga!
 - Ang tuod nga ang Dios nagtuga sang 2 ka klase sang tawo- babayi kag lalaki- **Genesis 1:27**
 - Ang tuod nga ang Dios nagutaga sang pag-asawahay-isa ka lalaki kag isa ka babayi- **Genesis 2:18**
 - **Roma 1:18** – “Ginapakita sang aton Dios ang iya kaakig sa mga tawo nga kontra sa iya kabubut-on...ang nagapugong sa ila sa pagkilala sang kamatuoran.”
 - Ang kalibutan nakabalo- kag wala sang may makabalibad – **Roma 1:20**
 - Kabalo ang tawo nga may Dios kag kabalo kon ano ang gusto sang Dios...
 - Pero hungod nga ginapili nga indi magsunod sa Iya...
 - Ginabutigan ang ila nahibaluan kay mas gusto nila magpakasala!
 - Ginatinguhaan kag ginalikawan ang mga butang sang Dios kag napanginwala nga wala Dios.
 - Kay kon ipanginwala nga wala Dios mainto nila ang ila kaugalingon nga pawalaan ang sala!
 - **Salmo 14:1** – “Nagasiling ang mga buang-buang sa ila kaugalingon,
“Wala sing Dios!”
- o 2nd – May 3 ka ginhalinan... vs. 15

- Indi halin sa babaw...
 - Ina nga klase sang kaalam wala nagahalin sa babaw -sa Dios...
 - Ang mga puno sang mapait nga mga pulong- nangin maiyaiyahon nga buhat...
 - Ang mga nagapabugal batok sa kamatuoran- nagabutig parte sa Dios...
 - Ang inspirasyon indi halin sa Dios- ang ila inspirasyon halin sa iban nga lugar!
- Kalibutanon...
 - Kalibutanon – halin sa higko-ang suli sang halin sa langit...
 - Ang pagtuo subong nga kon gusto mo magmaalam- eskwela sa kolehiyo...
 - Pero damo subong nga ang mga eskwelahan pa ang nagatudlo sang mga binuang...
 - Kay ang kaalam nga ila natudlo indi halin sa Bibliya kundi iya sang kalibutan...
 - Ang mga estudyante natudluan nga wala insakto kag wala sala...
 - Wala sala- bisan ano imo napinsar ok lang- maayo ang tanan!
 - **Roma 1:21** – “...Nadulman ang ila mga hunahuna nga indi makaintiendi sang kamatuoran.”
 - Indi magpadala sang ini nga pagtudlo halin sa mga eskwelahan...
 - Ini kalibutanon kag kon kita mamati-mabulag sa aton nga kinahanglan si Jesus...
 - Indi ini halin sa babaw - ini binuang- kay ini nagapalayo sa aton sa Dios!
- Iya sang lawas...
 - Iya sang lawas- ginagamhan sang paminsaron...
 - Sa guwa makita nga daw may kaalam sa Psychology...
 - Pero ini nagapanginwala nga ang Dios ang solusyon- kag nahambal nga indi Siya tuod...
 - Kag ginapanginwala ang iya ikasarang sa pagdaog sang problema!
 - **1 Corinto 2:14** – “Pero ang tawo nga wala sa iya ang Espiritu sang Dios indi magbaton sang mga pagpanudlo nga halin sa Espiritu, tungod nga para sa iya kabuangan lang ini.”
 - Ang kalibutan wala nagatawag sang Psychology bilang relihiyon- pero isa ini...
 - Amo ini ang relihiyon sang tawo- pagtudlo nga kita ang dios sang aton kabuhi!
 - Ngaa nagapinsar kita sa pagpangayo laygay sa mga Psychiatrist nga mabulig...
 - Siguro mamangkot kita anay antis magsugid sang aton problema kon ano ang ila kabuhi...
 - Ang ila mahatag iya sang ila lawas nga kaalam – ini indi makahimo sa aton nga magmaalam!
- Iya sang demonyo...
 - Iya sang demonyo-diri lang nahambal sa NT-halin sa demonyo ukon kaangay sa demonyo...
 - Ang isa ka nahalanan sang kaalam halin sa dalom- halin kay satanas...
 - Si satanas nagakauogot sa Dios gani nagakaugot man siya sang kaalam halin sa Dios...
 - Ginapun-an niya ang kalibutan mga paagi nga magpinsar ang mga tawo nga maalam sila!
 - Para lang nga magpadayon ang mga tawo magpalayo sa Dios!
 - Damo nga mga pamaagi nga maintuan kita sa pagpinsar nga maalam kita...
 - Basi indi tuod nga relihiyon nga nagapabatyag sa aton sang maayo nga balatyagon...
 - Basi ang aton gin eskwelahan-obra nga nagahambal sa aton nga maayo na kita...
 - Ukon ang Psychiatrist nga nagapasalig sa aton nga maayo na kita...
 - Ang tanan nga ginhalinan isa ka kalibutanon nga kaalam- naga into kag halin kay satanas!
 - **Mateo 7:13-14** – “Magsulod kamo sa makitid nga puwertahan, tungod kay masangkad ang puwertahan kag malapad ang dalan nga nagapakadto sa impyerno, kag madamo ang nagaagi sa sina nga dalan. ¹⁴ Pero makitid ang puwertahan kag mabudlay ang dalan nga nagapakadto sa kabuhi *nga wala sing katapusan*, kag diutay lang ang nagaagi sa sina nga dalan.”
- o 3rd –May 2 ka resulta... vs. 16
 - Kagamo...
 - Kay kon diin ang kahisa kag pagkamaiyaiyahon, didto man ang pagginamo!
 - Kon ang kaalam sang kalibutan ang nagapangibabaw...
 - Kahisa kag pagkamaiyaiyahon – **Santiago 3:14** –may pagginamo!

- Pagginamo- indi estable kag wala maayo nga pundasyon!
- **1 Corinto 14:33** – “Kay ang Dios wala nagahatag sang kagamo kundi kalinong...”
- Pero ang tawo nga nagapanginwala sa Dios-kag nagabutang sang pagsalig sa kaalam sang kalibutan...
- Nagapundar sang kabuhi sa indi bakod nga pundasyon...
- Kon ang bagyo sang kabuhi mag-abot-ang ila pundasyon mawasak...
- May pagginamo kon ngaa ang ila natindugan nawasak!
- **Mateo 7:26** - “Pareho siya sa tawo nga buang-buang nga nagpatindog sang iya balay sa balas...”
- Malaot nga mga butang...
 - Kag ang tanan nga klase sang mga kalautan...
 - Malaot- ka 4 nasulat sa NT- iya sang makasasala...
 - Ang tanan nga mga butang nga indi iya sang Dios...
 - Kay kon wala ang kasanag-kadulom ang magagahom!
 - Makita ang kalibutan sa aton palibot-
 - Damo nga mga wasak nga kabuhi sa druga,naga utod sang ila kabuhi kag nagadamo pa gid...
 - Ano natabo sa aton palibot- gina sunod pa gid ang kalibutanon nga kaalam!
 - Nagatudlo sa mga tawo nga wala Dios- kag ang moralidad nadula na...
 - Ang nahatag naton sa ila iya lang sang Psychology-ang naga tabon lang sa problema...
 - Paano nila mabatuan ang sala sa ila tagipusoon kay nalikawan ang kasanag sang Dios...
 - Ang kalibutan padayon nagalala kon sa diin ang malaot nagadamo na gid!
 - **Juan 3:20** - “Ang tawo nga malain ang iya ginahimo wala naluyag sa kasanag. Nagalikaw pa gani siya sa kasanag kay basi kon mahibaluan ang iya ginahimo nga malain.”
- **3RD – ANG KAALAM HALIN SA BABAW... VS. 17-18**
 - o **1ST – Balaan nga kabuhi... vs. 17**
 - Pero kon may kaalam kita nga halin sa Dios, una sa tanan, matinlo ang aton kabuhi...
 - Pero ang suli sang kaalam sang kalibutan-amo ang kaalam halin sa babaw...
 - Ang una- putli- balaan- ginapain para sa Dios!
 - Ang maayo nga kinaiya sang isa ka tawo nga may kaalam halin sa babaw – pagkabalaan!
 - Damo nga mga galamiton...
 - **2 Timoteo 2:20-21** – “Sa mga balay nga dalagko may sari-sari nga mga galamiton. May mga ginahimo sa bulawan, pilak, kahoy kag lunang....Ang bisan sin-o nga nagalikaw sa mga kalautan amo ang makabig nga mga galamiton nga malahalon nga ginpain para gamiton kag mapuslan sang Ginoo, kag sarang niya nga gamiton para sa kaayuhan sa bisan ano nga oras.”
 - Damo nga tawo nagatingala ngaa wala na sila ginagamit sang Ginoo...
 - Ang maayo nga pamangkot – ginahatag mo bala sing bug-os ang kabuhi sa Ginoo...
 - Wala limitasyon ang handom sang Ginoo sa pag gamit sang aton kabuhi – **Efeso 3:20**
 - Pero kita maka limit sa Dios sa paggamit sa aton paagi sa kaalam nga aton nasunod...
 - Nagapili bala kita sang kaalam sang kalibutan- pagkabuhi sa aton lang kaugalingon...
 - Ukon may kaalam kita halin sa babaw- magtugyan sang kabuhi nga ginpain para sa Dios!
 - o **2ND – Ang bunga... vs. 17**
 - Ang pito ka pamatasan...
 - Ano ang balaan nga kabuhi-ang kabuhi nga puno sang kaalam halin sa babaw...
 - Ginhatagan kita sang 7 ka dugang nga pamatasan sa pagpaatahag sini!
 - 1 – May kalinong-matinlo nga kabuhi- ara ang kalinong...
 - Ang kabuhi may mga pagtilaw maabot...
 - Nagausik kita sang oras sa pagpalibog sa mga problema...

- Ang problema amo ang pagpalibog sa mga problema indi makabulig-nagalala pa gid!
- **Hulubaton 12:25** – “Ang pagpalibog makakuha sang kalipay sang tawo...”
- Pagpalibog suli sang kalinong- naga palibog kita kay wala kita kalinong sang Dios...
- Pero ang kabuhi nga ginpain para sa Dios- may kalinong kag wala na palibugan pa!
- **Juan 14:27** – “Indi kamo magpalibog kag indi man kamo magkahadlok, tungod kay ang kalinong ginabilin ko sa inyo. Ang akon kalinong mismo ginahatag ko sa inyo; indi ini pareho sang kalinong nga ginahatag sang kalibutan.
- 2 – Malulo- indi kita baskog kag sakit sa paghambal kag sa buhat...
- 3 – Mabinatunon sa mga pagpanudlo- diri lang sa NT nasulat-wala nagalalis...
- 4 – Maluluy-on- wala kita nagahukom sa iban- kundi nagahatag sang Grasya...
- 5 – Maayo nga ginahimo- ang buhat sa aton kabuhi nagapakita sang tagipusoon sa Dios...
 - Kaangay sa ihimplo sang kahoy- makilal-an paagi sa buhat...
 - **Lucas 6:44** - “Ang tagsa ka kahoy makilala mo sa iya bunga.”
- 6 – Palareho ang pagtratar sa isigkatawo – **Santiago 2:4**- magpalangga sa tanan...
- 7 – Indi hipokrito- tuod ang aton ginahimo...
 - Ang hipokrito halin sa Greyigo kon ara sila sa ila palagwaon-naga maskara sila...
 - Ang punto nga indi tuod ang imo makita sa guwa...ang sa sulod lain man!
 - Ang aton napakita sa guwa indi galin tuod ang ara sa sulod!
- Amo ini ang mga lista...
 - Amo man ini nga lista sa bunga sang Espiritu – **Galacia 5:22-23**
 - Ang bunga indi naton nahimo-resulta ini kon naangot kita– **Juan 15:4**
 - May kaalam kita halin sa babaw kon ara ang bunga sang Espiritu...
 - Kon naangot kita kay Jesus – sa kita magapabilin sa Iya!
- o 3rd – Nagapanggas sang liso... vs. 18
 - Ang mga tawo nga may paghidaet kag nagapanggas sang paghidaet magapatubas sang matarong nga relasyon sa isa kag isa.
 - Ang nagakabuhi sa kaalam halin sa babaw nagapatubas sang matarong...
 - Ang ila pagpatubas result sang kabuhi nga may kalinong!
 - Ang solusyon sa kalibutan nga puno sang kalibutanon nga kaalam...
 - Ang kalibutan nga indi maalam-puno sang gamo kag kalautan...
 - Amo ang kaalam halin sa babaw... amo ang kaalam sang Dios...
 - Sa kita nagapadayon kay Jesus-ang bunga sang aton kabuhi nagapakita sang maayo nga paagi!